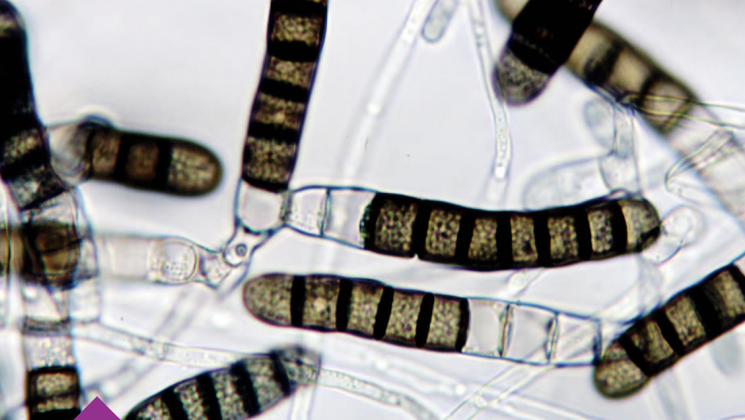

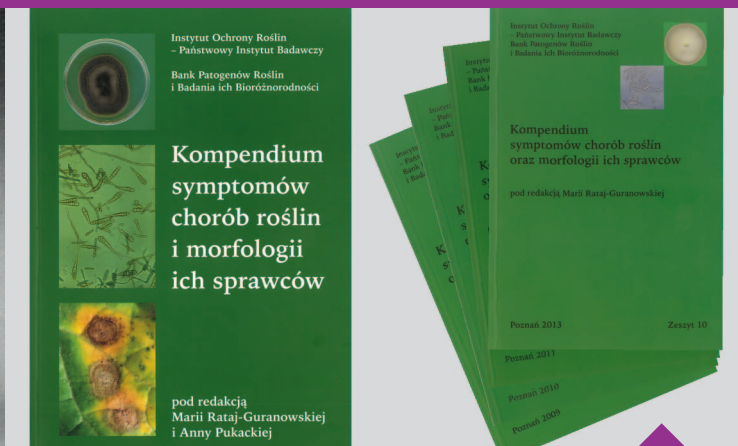
Chlamydospory *Thielaviopsis basicola*

Patogeny zamrożone w ciekłym azocie

Grzyby przechowywane na skosach agarowych pod warstwą oleju mineralnego

Zeszyty „Kompedium symptomów chorób roślin i morfologii ich sprawców”

Zliofilizowane kultury grzybów

BANK PATOGENÓW ROŚLIN I BADANIA ICH BIORÓŻNORODNOŚCI

www.ior.poznan.pl

Autorzy opracowania:

prof. dr hab. Maria Rataj-Guranowska, IOR-PIB Poznań
mgr Anna Pukacka, IOR – PIB Poznań

Fotografie:

mgr Anna Pukacka, IOR – PIB Poznań

Recenzent:

prof. dr hab. Henryk Pospieszny, IOR – PIB Poznań

Opracowanie redakcyjne:

dr inż. Paweł Olejarski, IOR – PIB Poznań

Oprawa graficzna:

mgr inż. Dominik Krawczyk, IOR – PIB Poznań

Ulotka sfinansowana ze środków Programu Wieloletniego IOR – PIB 2011–2015. Zadanie 2.6. „Prowadzenie kolekcji mikroorganizmów patogenicznych dla roślin”.

**INSTYTUT OCHRONY ROŚLIN
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

ul. Władysława Węgorka 20, 60-318 POZNAŃ

listopad 2014 r.

RYS HISTORYCZNY

Na początku lat 90. XX w., w odpowiedzi na potrzeby hodowców roślin odmian o zwiększonej odporności na agrofagi, producentów rolnych, pracowników ochrony roślin oraz środowiska naukowego, w Ministerstwie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej podjęto decyzję o utworzeniu Banku Patogenów Roślin. Zadanie to zlecono Instytutowi Ochrony Roślin w Poznaniu, w strukturach którego funkcjonowały już od wielu lat zakłady: Bakteriologii, Mikologii i Wirusologii. Projekt realizowano w ramach programu „Zasoby genowe roślin uprawnych” – jednego z dwóch priorytetowych programów w tamtym czasie. Stworzenie od podstaw centralnej krajowej kolekcji mikroorganizmów patogenicznych dla roślin trzech najważniejszych grup: grzybów, bakterii i wirusów było poważnym wyzwaniem.

W 1994 r. w Instytucie Ochrony Roślin w Poznaniu rozpoczęto organizowanie Banku Patogenów Roślin, a oficjalne otwarcie nastąpiło już w 1996 r. W 2004 r. zmieniono nazwę Banku na Bank Patogenów Roślin i Badania Ich Bioróżnorodności.

Laboratorium Banku Patogenów Roślin

ZASOBY

Obecnie podstawowym zadaniem Banku Patogenów Roślin jest gromadzenie i zabezpieczanie dwóch grup mikroorganizmów patogenicznych dla roślin, grzybów i bakterii.

Aktualnie w kolekcji przechowywanych jest około 1700 kultur grzybów oraz ponad 130 szczepów bakterii pochodzących głównie z terenu Polski (77%). Najliczniej reprezentowane są grzyby rodzajów: *Fusarium* (22 gatunki), *Phytophthora* (12 gatunków), *Alternaria* (11 gatunków), *Colletotrichum* (6 gatunków), *Verticillium* (6 gatunków) oraz *Sclerotinia*, *Rhizoctonia*, *Botrytis*, *Cladosporium* i *Phoma*. Spośród bakterii najliczniej reprezentowane są rodzaje: *Erwinia* (7 gatunków), *Pseudomonas* (7 gatunków), oraz *Clavibacter*, *Xanthomonas*, *Agrobacterium* i *Pantoea*. Wszystkie te patogeny wyizolowali pracownicy Banku Patogenów Roślin lub przekazane zostały przez inne jednostki naukowe. Pochodzą one przede wszystkim z roślin rolniczych i warzywnych, a także z roślin sadowniczych i ozdobnych oraz z gleby.

Każdy patogen zabezpieczany jest co najmniej dwiema uzupełniającymi się metodami i ma sporządzoną dokładną dokumentację zawierającą między innymi: opis morfologiczny, wielkości zarodników i charakterystycznych struktur oraz ich fotografie. Grzyby przechowywane są na skosach agarowych pod warstwą oleju mineralnego w temperaturze 17°C, w formie liofilizatu oraz zamrożone w temperaturze –80°C lub w –196°C w ciekłym azocie. Bakterie są zakonserwowane na ceramicznych koralikach w krioprobówkach (Bacto-Protect) w temperaturze –80°C, zamrożone w temperaturze –196°C w ciekłym azocie oraz w formie liofilizatu.

W Banku Patogenów Roślin zdeponowane są także organizmy kwarantannowe (bakterie oraz grzyby). Ze względów prawnych i bezpieczeństwa przechowywane są w Centrum Badań Organizmów Kwarantannowych, Inwazyjnych i Genetycznie Zmodyfikowanych znajdującym się na terenie Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu.

OFERTA

Wszystkie patogeny znajdujące się w kolekcji Banku Patogenów Roślin można zakupić lub po uzgodnieniu warunków otrzymać nieodpłatnie na zasadzie wymiany. Realizowane są wyłącznie zamówienia pisemne, sygnowane przez kierownika zakładu lub jednostki zainteresowanej kupnem bądź wymianą patogenów. Wysyłka organizmów kwarantannowych jest możliwa tylko po otrzymaniu odpowiedniego zezwolenia wydawanego przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Istnieje możliwość odpłatnego zdeponowania w Banku Patogenów Roślin kultur patogenicznych mikroorganizmów na określony czas.

Wykaz patogenów przechowywanych w Kolekcji Banku dostępny jest na stronie internetowej pod adresem:

<http://bankpat.expertus.com.pl/search/>

WYDAWNICTWA

Od 2001 r. wydawane są zeszyty „**Kompendium symptomów chorób roślin i morfologii ich sprawców**”, opracowywane głównie przez pracowników Banku Patogenów Roślin. W 2013 r. ukazało się wydanie zbiorcze obejmujące 10 wcześniej wydanych zeszytów, w którym przedstawiono dokładną charakterystykę 38 gatunków grzybów uzupełnioną licznymi fotografiami.

KONTAKT

INSTYTUT OCHRONY ROŚLIN – PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY
BANK PATOGENÓW ROŚLIN I BADANIA ICH BIORÓŻNORODNOŚCI
ul. Władysława Węgorka 20, 60-318 POZNĄŃ

Kierownik Banku Patogenów Roślin:

Prof. dr hab. Maria Rataj-Guranowska

tel.: 61 864 91 00, 61 864 90 99, fax: 61 867 63 01

e-mail: M.Guranowska@iorpib.poznan.pl